

Olof Palme

Taler

Kåre Willoch

Dato

3 mars 1986

Sted

Nordisk Råd, København

Omstendigheter

Minneord over statsminister Olof Palme

1 Ærede president.

Olof Palmes død har samlet Nordens folk i et sorgens og opprørthetens fellesskap av like følelser - vi har de siste dagene påny fått bekreftet hvor nær vi
5 står hverandre når vi rammes. I Norge fant dikteren Halldis Moren Vesaas enkle og riktige ord i helgen: "Det som råker ein god granne, det råker jo oss óg".

En nidingsdåd - et skjendig drap på åpen gate - har kostet Nordens mest profilerte politiske leder hans liv. Vi vet fremdeles for lite om bakgrunnen for
10 drapet, men vi vet at det vil kaste mørke skygger i lang fremtid - over Norden og langt ut over Norden.

Sverige betyr - med sine rike tradisjoner, med sin økonomiske og politiske tyngde og med sin sentrale plassering - meget for hele Norden. Og Olof Palme
15 betød mer for dagens Sverige enn noen annen leder. Verden vennet seg til å se ham som en personifisering av vesentlige sider av det moderne Sverige. Også vi i Norge føler det, efterat han er revet bort, som om et landskap har forandret seg.

Respekten for Olof Palmes innsats som politiker var og er stor i Norge. Han var
20 en personlighet preget av et sterkt ideologisk syn på demokrati og velferd, og kjempet utrettelig for sine ideer. Internasjonalt var han først og fremst en målbærer for støtte til utviklingslandene og for nedrustning og fredelige løsninger på konflikter som var eller kunne bli voldelige. Den oppslutning om FNs idéer og tanker som kjennetegner alle de nordiske land fant en ypperlig
25 talsmann i Olof Palme.

Som statsminister og partiformann representerte Olof Palme et

generasjonsskifte da han for snart tyve år siden overtok ledelsen i det svenske
30 socialdemokrati. Han var i besittelse av de kvaliteter som gjorde at han kunne
føre videre sterke tradisjoner fra ledere som Hjalmar Branting, Per Albin
Hansson og Tage Erlander - og samtidig søke å tilpasse disse tradisjoner til
dagens virkelighet. Det var kanskje som Brantings arvtager, med en brennende
interesse for internasjonale spørsmål, at Olof Palme markerte seg eller sterkest.
35 Han gav Sverige et fremskutt navn ute i verden - spesielt i det vi kaller "den
tredje verden" - på samme tid som han også engasjerte seg i øst-vest-konfliktens
viktige og vanskelige spørsmål. Han var en leder av internasjonalt format.

Olof Palme lot seg engasjere sterkt av idéer, som menneske og som politiker.
40 Personlig lærte jeg å verdsette ham som et spennende menneske og som en
engasjerende og uhyre interessant samtalepartner, med store kunnskaper og
med en rastløst søkende intelligens. Han var alltid i bevegelse, aldri i stillstand;
derfor var møter med ham aldri likegyldige, alltid givende.

45 Drapet på Olof Palme retter igjen søkelyset mot et av demokratiets
nøkkelsspørsmål: Hvordan skal vi kunne sikre oss en åpen og fri kontakt mellom
dem som velger og dem som velges, i samfunn som nettopp preges av de
utvungne politiske omgangsformer - og som har behov for det bredest mulige
samspill av impulser på tvers av alle regler om ansvar og myndighet. Vi ønsker
50 ikke at kontakt må finne sted over sperringer eller alene via medienes
elektronikk. Olof Palme viste en usedvanlig evne til å søke kontakten direkte.
Og hver på vår måte må vi - under skyggen av det som nå er skjedd - søke
løsninger som gjør at mest mulig av våre samfunns åpenhet blir trygget og ført
videre.

55 Norge har levet intenst med i det svenske folks tunge dager siden drapet på vårt
nabolands statsminister. Vårt folks og våre statsmakters medfølelse går til Olof
Palmes etterlatte, til den svenske regjering, til den sosialdemokratiske bevegelse
og til hele det svenske folk.

60 Sverige og Norge står hverandre nær på en særegen måte. Jeg vil igjen få sitere
Halldis Moren Vesaas, som vokste opp i grensetraktene mot Sverige og som
skrev følgende i 1943:

65 "Vegen oss mellom fekk aldri gro att, vi gjekk han så tidt.
Open låg leia. Vi visste

snautt av slikt som gjerde og grind.

Gardane side om side

70 låg, tok imot sol og vind,
i gode og vonde dagar
det same for din som for min."

Det norske folk og den norske regjering føler samholdet like sterkt i dag. En
75 sorgens solidaritet forener de nordiske land.

Jeg lyser fred over Olof Palmes minne.

Kilde

80 www.regjeringen.no

Emner

Minnetale, Norden, Nordisk Råd, Politiker, Politikk, Sverige

URI

85 <https://www.virksommeord.no/tale/olof-palme>

90

95

100

105